

Dövblinde Torbjörn klarade Vasaloppet

28 februari 2024

Foto: Privat

Efter exakt 14 timmar skidade dövblinde Torbjörn Svensson i mål i Vasaloppets öppet spår. Teckenrapport berättade i förra veckan att Torbjörn skulle åka Vasaloppet som en del i sin satsning Deafblind Challenge för att uppmärksamma situationen för personer med dövblindhet. I måndags åkte han med sin storebror Fredrik Fexe och med Sara Ljungkrantz. Teckenrapport har intervjuat Torbjörn.

Känslan att ha klarat av loppet, efter att ha stått på ett par skidor första gången i december ifjol, är mäktig säger Torbjörn. Trots utmaningarna lyckades han komma i mål och Torbjörn berättar att Fredrik och Sara var en stor del till att han lyckades. Fredrik åkte framför med en orange väst, för att bana väg för Torbjörn. Sara åkte bakom och hade ett Ready Ride system där hon via en sändare kunde skicka signaler som vibrerade i mottagare som satt på Torbjörn.

Den psykiska biten var jobbigare än den fysiska, menar Torbjörn som säger att han mitt i det jobbiga hela tiden försökte komma ihåg varför han gör det här; för barnen och för att förändra samhället till det bättre.

Under loppet tyckte Torbjörn att alla människor runt omkring var det allra häftigaste, de olika mötena och teamkänslan. Fredrik och Sara som följde med i spåren, sambon som stod vid kontrollerna och andra teckenspråkiga som kom och hejade.

Spåren var värre, berättar Torbjörn. De var dåliga under längre sträckor, så när spårmaskinen kom och gjorde nya spår de fem sista kilometrarna fick de nya krafter att ta sig i mål.

Sara skriver på sina sociala medier att de första milen i mörkret på morgonen bestod av fina spår, som allt medan solen sken blev sämre. I utförsbackarna var spåren obefintliga. Sara gläds över det teamarbete alla gjorde och åt den välvilja som fanns bland åkarna. Hon berättar exempelvis att en veteranåkare åkte bredvid och lyste upp spåret på kvällen de sista två kilometrarna innan kontrollen i

Eldris. Vid kontrollen där hade de sina egna pannlampor att hämta.

Sluttiden vid målgången blev 14 timmar och 15 sekunder.

Efter sin fjärde genomförda Deafblind Challenge ställde Teckenrapport frågan om det blir ett femte. Torbjörn svarar "Det får vi se, jag brukar ha lite hemligheter för mig".

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

AI tolkar på brittiska tåg

28 februari 2024

Foto: Adobe stock

Tågoperatören Northern i Storbritannien använder AI för att tolka viss information till brittiskt teckenspråk (BSL). Information som tolkas är vilken station tåget stannar vid.

Projektet startades av Northern i samband med internationella teckenspråksdagen i september ifjol och nu testas funktionen på resorna mellan Manchester Victoria och Leeds samt mellan York och Leeds.

Northern är den näst största tågoperatören i Storbritannien och systemansvarige Marc Silverwood säger till nyhetssidan AT Today att han vet att tågresor kan upplevas skrämmande för personer med funktionsnedsättningar. Därför hoppas Marc nu att de på detta sätt kan göra en liten skillnad för döva resenärer.

Till en början tolkas enbart stationernas namn, men Northern har gått ut med en digital enkät för att se hur de kan utöka systemet till att omfatta mer tolkad information.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Venezuela standardiserar teckenspråkssändningar

28 februari 2024

Foto: Adobe stock

Venezuela tar ett steg mot en mer inkluderande TV-upplevelse för döva genom att standardisera teckenspråkssändningar. Initiativet är taget av kommissionen för folkets makt och kommunikation i samarbete med den nationella myndigheten för telekommunikation (Conatel), som nu lovar en framtid där teckenspråk syns mer på TV.

Parlamentsledamoten María Carolina Chávez sa till tidningen BNN att de inte bara tänker standardisera teckenspråkssändningar utan också till att se till att döva får en korrekt och omfattande kommunikation.

Erick Rodríguez, chef för socialt ansvar och medborgardeltagande på Conatel, har betonat behovet av att se över hur teckenspråk presenteras på TV. Samtidigt har den permanenta kommissionen för folkets makt och kommunikation beslutat att vara med i granskningen av teckenspråkssändningarna på TV tillsammans med Conatel.

María sa också att genom att standardisera teckenspråk på TV sätter Venezuela en standard för andra nationer att följa. Dock ligger många länder redan före Venezuela när det gäller att göra TV tillgänglig för döva. I Sverige kunde man se nyheter på teckenspråk redan 1987 och teckenspråk syntes bland annat i den populära TV-serien "Upp med händerna" i mitten av 1970-talet.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Dövt par driver pizzeria i Los Angeles

28 februari 2024

Foto: Privat

I Los Angeles finns en pizzeria som erbjuder pizza med asiatiska influenser. Pizzerian grundades av ett dövt par som driver den tillsammans med sina barn. Deras mål är att, förutom att sälja goda pizzor, engagera sig för dövsamhället.

Pizzerian drivs av Melody och Russ Stein samt deras två barn Taysia och Rylan. Melody och Russ berättar för nyhetskanalen Eyewitness News att de vill visa att döva kan. På så sätt vill de skapa en arbetsmiljö som är tillgänglig för döva, oavsett hörselgrad. Därför anställer de döva medarbetare. Melody berättar att det mest givande är att se de anställda utvecklas.

Pizzerian heter Pi00a, vilket är en variant av ordet pizza men med 00 för att symbolisera att de använder autentiska napolitanska recept med det speciella 00-mjölet. I Italien finns en speciell certifiering för just napolitanska pizzor, som visar att man gör pizzorna på rätt sätt. Certifikatet förkortas VPN certifikat och Melody och Russ är de första döva som fått detta certifikat.

På menyn finns både klassiska italienska recept samt recept med inspiration från Melodys asiatiska arv och Russ New York-uppväxt.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Musikal om döv prickskytt under

första världskriget

28 februari 2024

Foto: Adobe stock

Just nu i februari och mars spelas musikalen Private Jones i Virginia, USA. Det är en föreställning som följer en döv prickskytt under första världskriget och som lyfter fram inkludering och mångfald. Musikalen spelas på Signature Theatre i Shirlington, Virginia och spelas på talad engelska samt har inslag av amerikanskt och brittiskt teckenspråk. På sidan av scenen syns även undertexter vid varje föreställning.

Musikalen handlar om Gomer Jones, en döv prickskytt som navigerar genom skyttegravarnas faror och prövningar. Gomer tappar sin hörsel och kan inte ta värvning. Genom att läsa på läppar fejkar Gomer sig genom värvningen och ger sig in i kriget. Publiken får uppleva kriget ur Gomers perspektiv, när han kämpar med att vara en del av en värld där ljuden av kriget är en ständig närvaro. Gomer spelas av den hörselskadade Johnny Link. I ensemblen finns även två döva skådespelare till.

Manusförfattaren och regissören Marshall Paillet beskriver Private Jones som en berättelse som utforskar hur vi värderar varandra. I föreställningen används olika ljudtekniker och effekter. Marshall menar att musikalen är en hyllning till döva och hörselskadade över hela världen och ett steg mot en mer representativ scenkonst eftersom personerna på scenen ska återspegla befolkningen där du bor.

Amerikanskt och brittiskt teckenspråk används som en effekt, men är inget som används genomgående i föreställningen. Så trots att musikalen handlar om en döv man, är inte alla föreställningar fullt tillgängliga på teckenspråk. Fem av föreställningarna som ges i februari och mars är tolkade till amerikanskt teckenspråk och den teckenspråkiga publiken rekommenderas då att sitta på höger sida för att se tolken. Varje föreställning visar dock undertexter på sidan av scenen eller i en app.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

En döv kvinna i Tyskland anklagad för högljutt sex

28 februari 2024

Foto: Adobe stock

I staden Halle (Sachsen-Anhalt), Tyskland, utspelas en strid mellan Sindy K., en 37-årig döv kvinna och sina grannar. Hennes grannar hävdar att hon gör för mycket oljud under sina sexuella aktiviteter. Tvisten har gått till domstol och Sindy hotas nu med att förlora sin lägenhet på grund av sina högljudda kärleksmöten.

Grannarna, som är 37 och 73 år gamla, beslöt sig för att noggrant dokumentera varje gång en man besökte Sindy. Dokumentationerna lämnade de tillsammans med klagomål till deras hyresvärd. Utifrån dessa klagomål gav hyresvärden Sindy först en varning innan de uppmanade henne att lämna lägenheten på grund av fortsatta störningar av den husliga friden.

Sindy försvarar sig och menar att hon har en stark anledning till sitt försvar, att hon är döv. Kvinnan tror att grannarna spionerar på henne och ogrundat tränger sig in i hennes privatliv, så hon har beslutat att vända sig till domstolen. "Det började med att de klagade på mina kaniner på balkongen så jag tog bort dem. Sedan följde de till och med efter mig när jag gick och handlade," förklarade Sindy i sitt försvar.

Sindy hävdar att hon säljer saker på loppmarknader och inte sover med alla män som besöker hennes lägenhet. Hon säljer mycket via eBay och via annonser men när hon väl har sex hör hon inte själv hur högt det låter.

Den rättsliga processen avslutades till Sindys nackdel, då domstolen stöttade uppsägningen. Det innebär att Sindy riskerar förlora sitt hem, en tvårumslägenhet där hon har bott sedan 2015.

Sindy ger dock inte upp. Trots att domstolsbeslutet ännu inte är lagligt bindande, vägrar hon att lämna sin lilla lägenhet och kommer att överklaga domstolsbeslutet.

Kludia Jusková, Spravy

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Brighton stäms för brott mot ADA-lagen

28 februari 2024

Foto: Adobe stock

Staden Brighton i USA står inför två diskrimineringsstämningar. Båda stämningarna gäller att staden inte ordnat teckenspråkstolk när de blivit ombedda att göra det, vilket resulterat i allvarliga konsekvenser.

I det första diskrimineringsfallet hävdar familjen Matchett att deras döva son Scott begick självmord efter att ha nekats teckenspråkstolk när han ringde nödnumret 911. I fallet har lappar hittats där Scott bitt om en teckenspråkstolk och en döv teckenspråkstolk. Trots upprepade försök från Scott att tala om att han behövde teckenspråkstolk ordnade polisen inte någon.

I det andra diskrimineringsfallet stoppades döve David Blevins av en polis och nekades en teckenspråkstolk trots att han bad om en. David hade en licenserad pistol i handskfacket och ville framföra den informationen genom teckenspråkstolk. Eftersom han inte fick någon tolk gick kommunikationen dåligt och slutade med att han blev arresterad.

Både familjen Matchett och David stämmer nu Brighton för att de brutit mot lagen om diskriminering mot personer med funktionsnedsättningar, kallad ADA-lagen. Lagbrottethar skett genom bristande tillgång till teckenspråkstolkar och nu kräver familjen Matchett och David att staden ska göra förändringar för att undvika liknande tragedier i framtiden. Brighton försvarar sig genom att planera att gå vidare med fallen till domstol och inte erkänna bristen på teckenspråkstolkar som deras problem.

Familjen Matchett och Davids advokat Andrew Rozynski betonar vikten av att se till att döva personer får det kommunikationsstöd de behöver för att undvika framtida tragedier. Andrew uppmuntrar Brighton att se till att alla har samma tillgång till polisen, oavsett om man är döv eller har andra funktionshinder. Andrew betonar att det inte bara handlar om rättigheter, utan också om liv och död, eftersom en bristande kommunikation kan få allvarliga konsekvenser.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Europaparlamentet och Europeiska rådet eniga om europeiskt funktionsnedsättningskort

28 februari 2024

Foto: EUD

Teckenrapport berättade den 11 september att Europeiska kommissionen lagt fram ett lagstiftningsförslag om ett EU-intyg för personer med funktionsnedsättning. Den 8 februari nåddes en överenskommelse mellan Europaparlamentet och Europeiska rådet.

Efter intensiva förhandlingar som sedan ledde till ett beslut på rekordkort tid, banar beslutet nu väg för ett mer inkluderande samhälle för personer med funktionsnedsättning i hela Europa. Den officiella överenskommelserapporten har inte publicerats än men European Union of the Deaf, EUD, sammanfattar på sin hemsida vad EU-intyget innebär.

Det nya EU-intyget kommer att omfatta en rad viktiga bestämmelser för att underlätta vardagen för personer med funktionsnedsättning. Intyget kan användas exempelvis i EU:s rörlighetsprogram såsom Erasmus+, vilket garanterar tillgång till

nödvändiga stöd och tjänster för studenter med funktionsnedsättning som vill studera utomlands. Intyget kan också användas vid transporttjänster, förutom vissa undantag. Dessutom kommer EU att ha en särskild webbplats med information om intyget. Där har EUD begärt att EU ska se till att det ska finnas information på samtliga länders nationella teckenspråk för att säkerställa tillgänglighet för alla.

Enligt överenskommelsen kommer intyget att utfärdas och förnyas kostnadsfritt. I dagsläget förskrivs intygen för tre månader i taget för korta vistelser men medlemsstaterna kommer att ha möjlighet att utöka användningen av intyget.

Dessvärre är inte alla förslag från Europeiska kommissionen med på den slutgiltiga överenskommelsen. Exempel på förslag som inte gick igenom är att en tillfällig tillgång till socialförsäkringsstöd för personer med funktionsnedsättning som flyttar till ett annat land för arbete inte inkluderades. Trots detta har Europaparlamentet garanterat att eventuella brister i socialförsäkringsstöd måste utvärderas av EU-kommissionen inom det första året efter att direktivet har satt i gång.

EUD berättar att EU-medlemsstaterna kommer att, medan de väntar på den officiella överenskommelserapporten, fortsätta diskutera och enas om de sista detaljerna för att slutföra lagstiftningen inom den aktuella lagstiftningsperioden. Processen mot en lagstiftning är sedan så lång som 42 månader. Först ska EU ansvara för finansieringen till medlemsstaterna, sen ska lagstiftningen införlivas i nationell lagstiftning, vilket tar ungefär 30 månader. Sedan ska intygen göras och efter ytterligare ett år blir intyget fullt tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Årets melodifestival ska teckenspråksgestaltas

28 februari 2024

Foto: SVT och privat

Teckenrapport kan berätta att årets Melodifestival ska teckenspråks gestaltas i finalen den 9 mars 2024. Gestaltningarna kommer att synas på SVT24 samt på SVT Play. Ansvarig för produktionen av årets teckenspråksgestaltningar är företaget Ave Produktion. I år kommer teamet att bestå av sex döva personer.

Ann-Charlotte Sparby på Ave Produktion berättar att det blir några välbekanta ansikten som dyker upp i rutan igen. Fem personer ska gestalta låtarna och en person ska tolka programledarna och pausnumren.

Som gestaltare kommer vi att få se Jamila Ouahid som i många år varit med. Ann-Charlotte berättar att Jamila är omtyckt av den teckenspråkiga publiken och är ett tryggt kort och att man kan förvänta sig att se en ordentligt bearbetad gestaltning. Vi kommer dessutom att få se Jade Osbeck som gör sitt fjärde år i Melodifestivalen. Jade berättar att varje år medför nya utmaningar och att hon i år är extra taggad eftersom alla gestaltare kommer att få möjlighet att träffa artisterna personligen och diskutera om låtarnas innehåll, samt få se dem live vid generalrepetitionerna. Detta gör att det blir lättare att gestalta låtarna när man vet vad artisterna vill få fram, samt hur de rör sig på scenen.

Den tredje personen som är klar är artisten Signmark, som heter Marko Vuoriheimo. Han har varit med en gång tidigare och han har även varit med i den finska motsvarigheten till Melodifestivalen med ett eget bidrag som tog sig till andra plats. Ann-Charlotte och Jade berättar att Marko förra gången kände att det var tufft att gestalta på svenskt teckenspråk men att han är taggad att göra det igen.

Som fjärde person presenteras Amir Taofik, som även han gör sin andra Melodifestival. Debuten gjordes ifjol och kritiken var positiv från flera döva tittare, där han bland annat gestaltade Paul Reys låt Royals. Den femte personen blev klar så sent som i torsdags och det är Ida Malmström, som även hon gör sin andra melodifestival.

Den person som ska tolka programledarna och pausnumren är Magnus Ryttervik, som gör debut i Melodifestivalensammanhang. Han är dock inte helt ny inom mediabranschen då han gjort en del uppdrag åt UR, nu senast i programserien "Det här är svenskt teckenspråk". Ann-Charlotte tror att Magnus med sin lugna och trygga utstrålning kommer att axla rollen galant.

Melodifestivalen hålls i Friends Arena den 9 mars 2024 och sänds på SVT24 samt på SVT Play. Den ordinarie sändningen utan teckenspråk sänds på SVT 1 med undertext.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Dövblind student kämpar för tillgänglighet och stöd i Universitet

28 februari 2024

Foto: Privat

Sofie Bloch Nielsen är en student vid juristprogrammet på Köpenhamns universitet i Danmark, en utbildning hon länge drömt om. Sofie är en person med dövblindhet och för Sofie har varje steg på universitetet hittills varit en utmaning. Nu ryter hon ifrån när bristen på stöd gör att hon och andra studenter med funktionsnedsättningar får svårt att genomföra sina utbildningar.

För Sofie har varje steg på universitetet varit en utmaning. Från att navigera genom trånga korridorer till att kämpa för att hitta rätt lokaler med sin begränsade syn. Det tog dessutom lång tid innan hon fick sina hjälpmedel. Hjälpmedel som exempelvis en iPad som kan förstora och en läslampa med ett speciell ljus för att underlätta studierna. Allt detta ledde till extrem trötthet och påfrestning hos Sofie.

Avdelningschefen på universitetet säger till tv2 i Danmark att den långa handläggningstiden berodde på att de infört ett nytt IT-system.

Inte nog med det, Sofie har också kämpat mot fördomar och bristen på förståelse från universitetets sida. Trots att hon ansökt om att få delta i mindre studiegrupper för att underlätta kommunikationen, fick hon avslag med hänvisning till att gruppernas storlek ansågs vara avgörande för studenternas inläring. Universitetet erkänner bristen på stöd och betonar att det är deras ansvar att tillgodose studenters individuella behov.

Enligt Institutet för Mänskliga Rättigheter i Danmark är det inte bara Köpenhamns universitetet som har brister. Generellt är det svårt för studenter med funktionsnedsättningar att genomföra högre utbildning på grund av brist på tillgänglighet och anpassningar, menar institutet. Därför uppmanar institutet nu studenter som befinner sig i liknande situationer att söka stöd och rådgivning hos deras diskrimineringslinje för att få vägledning om sina rättigheter.

För Sofie och många andra är kampen inte bara en fråga om att ta sig igenom utbildningen, utan också en fråga om rätten till utbildning och delaktighet i samhället. Sofie har nu avslutat första terminen och gå in på andra terminen mot sin dröm om en juridikexamen.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com